

Silmät auki väreille

1. Värillinen päivä

Kulje koko päivä tavallisessa ympäristössä kiinnittäen erityistä huomiota väreihin. Tee havainnoistasi muistiinpanoja. Millaisiin väreihin puukeuduit? Oliko vaatekaapissa paljon väri vaihtoehtoja? Mitkä värit hallitsevat kotiasi tai lähiympäristöäsi? Tutki värejä niin pienissä yksityiskohdissa kuin suurissa kokonaisuuksissa. Kirjoita päivän päätteeksi ylös kysymyksiä ja ajatuksia omasta väriympäristöstäsi. Jäikö sinulle värinälkä vai saitko väriähkyn?

2. Värien metsästys

Ota mukaan kyniä, vesi- tai guassivärit, vesipullo ja sekoituskuppeja, paperia sekä kirjoituslappuja ja tee retki valitsemaasi ympäristöön. Teollisuusalueelle, asuinalueelle, liikekeskustaan, lähipuistoon, rautatieasemalle tai satamaan... Saapuessasi perille, ole hetki aloillasi ja käytä kaikkia aistejasi! Kirjoita ylös, mitä kuulet, näet, haistat ja tunnet? Minkälaisia ajatuksia ympäristö sinussa herättää? Viihdytkö? Pelottaako? Kiinnitä sitten erityistä huomiota väreihin ja jatka muistiinpanojen tekemistä maalaamalla värinäytteitä. Siristä silmiäsi ja metsästä pelkistettyjä yleissävvyjä. Zuumaa katseesi yksityiskohtiin. Kuinka monta erilaista sävyä löydät kivisorasta koulun pihalla tai vanhasta moneen kertaan maalatussa puuaidasta asuinalueella? Voit toimia myös kuin arkeologi kaivauksilla, ja rajata langalla pienen alueen, jonka sisältä etsit mahdollisimman monta eri sävyä. Yritä jäljitellä löytämiäsi värisävvyjä mahdollisimman tarkkaan tekemällä värisekoituksia.

Vertailkaa havaintojanne erilaisista ympäristöistä ja keskustelkaa niistä. Tunnistatteko

erilaiset ympäristöt toisten muistiinpanoista? Minkälaisia eroja on erilaisten paikkojen värimaailmoissa? Mistä arvelet erojen johtuvan? Onkohan näkemiesi värien ja muiden aistimusten välillä jokin yhteys? Tuoksuuko punainen talo erilaiselta kuin harmaa tai sininen? Miksi?

3. Vuorokauden ja vuodenaikojen värit

Värit näkyvät vain valossa ja muuntuvat koko ajan sään sekä vuorokauden- ja vuodenaikojen vaihtelun mukaan. Aamun usvan pehmentämät sävyt heräävät vähitellen täyteen loistonsa auringon noustessa. Iltapäivän sade kirkastaa kuivan kesän pölyttämät pinnat. Syysillan hämärä vie värit lopulta mennessään, kunnes valkoinen lumi valaisee maan.

Valokuvaa maisema, kaupunkitila tai rakennus aamulla, päivällä, illalla ja yöllä. Auringon paisteessa, synkkien pilvien pimentäessä taivasta, sateessa ja sateen jälkeen... syksyllä,

talvella, keväällä ja kesällä. Asettele kuvat vierekkäin ja vertaile niitä keskenään. Minkälaisia eroja näet kuvien väreissä? Mistä ne johtuvat? Miten vuodenaikojen erot näkyisivät kuvassa, josta on rajattu pois ilmeisimmät vuodenaikaan viittaavat tekijät kuten lehtipuut tai nurmikko? Tunnistatko vuorokauden- tai vuodenajan valon pelkästään väristä rakennuksen julkisivuissa tai sisätiloissa?

Huomioi kameran ominaisuudet ja sen vaikutus kuvan laatuun. On hyvä siis ottaa monta kuvaa oikeanlaisen valoisuuden varmistamiseksi.

4. Perhosen silmin

Perhoset näkevät vain sinistä ja vihreää. Ole perhonen ja katsele maailmaa vihreän tai sinisen kalvon läpi. Miltä näyttää? Tuntuvatko tutut esineet ja rakennukset vierailta? Näyttävätkö ihmiset omituisilta? Voisitko kuvitella eläväsi kauttaaltaan sinisessä maailmassa?

Voit luoda yksivärisen maailman myös värivaloilla. Valaise tila vuorotellen eri väreillä piirtoheitintä, diaprojektorita tai kohdevalaisinta apuna käyttäen. Miten tilan tunnelma muuttuu värin vaihtuessa? Leikkikää sanoilla ja kuvailkaa tunnelmia adjektiiveja monipuolisesti käyttäen.

AMPIAINEN ARKKITEHTUURIN JA MUOTOILUN PÄIVÄ KOULUISSA TEMADAG OM ARKITEKTUR OCH DESIGN I SKOLAN

Kerää pihalta kiviä, pudonneita lehtiä, käpyjä ja oksia. Maalaa ne siniseksi. Maalaa myös muutama kotoa löytyvä tyhjä pakkkaus. Asettele maalaamasi luontokappaleet ja pakkaukset takaisin alkuperäisiin ympäristöihinsä. Miten ne asettuvat paikalleen? Tarkkaile perheenjäsenten reaktioita heidän avatessaan jääkaapin. Houkutteleeko sininen munakenno? Maistuisiko sininen ruoka?

